

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.RAP.2023/40-2611
Konu: Dış Kaynaklı Haberler

Mersin, 31/05/2023

Sayın Üyemiz,

Dünya'daki gelişmeleri üyelerimize aktarmak üzere yurtdışı kaynaklardan derlenerek hazırlanan "Dış Kaynaklı Haberler" bülteni ek'te paylaşılmaktadır.

Bilgilerini rica ederim.

Dr. Osman ERŞAHAN
Genel Sekreter Yrd.

Dış Kaynaklı Haberler

31 MAYIS 2023

Konu Başlıkları

- AB Gümrük Reformu
- AB PVC'de Kurşun Kullanımını Yasaklıyor
- İspanya Extremadura Bölgesinde Kiraz'da Milyon Avroluk Kayıp
- Çin ve Brezilya Ormansızlaşmayı Körükleyen Yasadışı Ticareti Durdurmak İçin İşbirliği Yapacak
- Avrupa Komisyonu Hydro'nun Alumetal'i Satın Almasını Onayladı
- Geleneksel El Sanatları ve Sanayi rnlerinde Coğrafi İşaret
- nc lkelerde Fikri Mülkiyet Hakları / Türkiye
- Enerji Yoğun Sektörler için Beceri Ortaklığı
- Avrupa Siber Güvenlik Beceri Merkezi

AB Gümrük Reformu

AB Komisyonu 17 Mayıs 2023 tarihinde AB Gümrük Birliği'nin 1968'deki kuruluşundan bu yana en iddialı ve kapsamlı reformuna ilişkin öneriler ortaya koymuştur. Önerilen tedbirler, AB Gümrükleri için, özellikle de en güvenilir tüccarlar için gümrük süreçlerini büyük ölçüde basitleştirerek daha akıllı ve daha güvenli bir Gümrük Birliği için veri odaklı bir vizyon sunmaktadır. Dijital dönüşümü benimseyen reform, hantal gümrük prosedürlerini azaltacak ve geleneksel beyannamelerin yerine ithalat denetimine yönelik daha akıllı, veri odaklı bir yaklaşım getirecektir. Aynı zamanda gümrük makamları, AB, vatandaşları ve ekonomisi için gerçek riskler oluşturan ithalatlara doğru bir şekilde değerlendirmek ve durdurmak için ihtiyaç duydukları araç ve kaynaklara sahip olacaklardır.

Reform ile başta e-ticaret olmak üzere ticaret hacmindeki büyük artış, sınırda kontrol edilmesi gereken AB standartlarının sayısının hızla artması ve değişen jeopolitik gerçekler ve krizler de dahil olmak üzere AB Gümrüklerinin karşı karşıya kaldığı mevcut baskılara da çözüm getirilecektir. Gümrük çerçevesini daha yeşil, daha dijital bir çağa uygun hale getirecek ve daha güvenli ve daha rekabetçi bir Tek Pazara katkıda bulunacaktır. Reform, örneğin ithalat süreçlerini tamamlamak için gereken süreyi azaltarak ve tek bir AB arayüzü sağlayarak ve verilerin yeniden kullanımını kolaylaştırarak tüccarlar için gümrük raporlama gerekliliklerini basitleştirmekte ve rasyonelleştirmektedir.

Reform ile yeni sistemin motoru olarak hareket edecek **AB Gümrük Veri Merkezi** oluşturulması ve kurulacak yeni bir **AB Gümrük Otoritesi** tarafından denetlenmesi planlanmaktadır. Zaman içerisinde Veri Merkezi, AB Üye Devletlerindeki mevcut gümrük BT altyapısının yerini alacak ve işletme maliyetlerinde yılda 2 milyar Avro'ya kadar tasarruf sağlayacaktır. Yeni Otorite aynı zamanda risk yönetimi ve gümrük kontrollerine yönelik gelişmiş bir AB yaklaşımının hayata geçirilmesine de yardımcı olacaktır.

Yeniden düzenlenen AB Gümrük Birliği'nde, AB'ye mal getirmek isteyen işletmeler, ürünleri ve tedarik zincirleriyle ilgili tüm bilgileri tek bir çevrimiçi ortamda yeni AB Gümrük Veri Merkezi'ne kaydedebilecek. Bu son teknoloji, işletmeler tarafından sağlanan verileri derleyecek ve - makine öğrenimi, yapay zeka ve insan müdahalesi yoluyla - yetkililere tedarik zincirleri ve malların hareketi hakkında 360 derecelik bir genel bakış sağlayacaktır.

Aynı zamanda, işletmelerin gümrük bilgilerini gönderirken yalnızca tek bir portal ile etkileşime girmeleri ve birden fazla sevkiyat için yalnızca bir kez veri göndermeleri yeterli

olacak. İş süreçlerinin ve tedarik zincirlerinin tamamen şeffaf olduğu bazı durumlarda, en güvenilir tüccarlar (**Trust and Check tüccarları**) hiçbir aktif gümrük müdahalesi olmaksızın mallarını AB'de dolaşıma sokabileceklerdir. Trust & Check kategorisi, güvenilir tüccarlar için halihazırda mevcut olan Yetkili Ekonomik Operatörler (AEO) programını güçlendirmektedir.

Dünyada bir ilk olan bu sistem AB işletmelerini, ticaretini ve AB'nin açık stratejik özerkliğini destekleyecek yeni ve güçlü bir araçtır. AB Gümrük Veri Merkezi, güvenlik, emniyet veya dolandırıcılıkla mücadele gerekliliklerinden ödün vermeden, minimum gümrük müdahalesi ile malların AB'ye ithal edilmesini sağlayacaktır.

Veri Merkezinin **2028** yılında e-ticaret sevkiyatlarına açılması, **2032** yılında (gönüllülük esasına göre) diğer ithalatçılara açılması öneriler arasında yer almaktadır. Trust & Check tüccarları ayrıca, mallar AB'ye nereden girerse girsin, tüm ithalatlarını buldukları Üye Devletin gümrük makamlarından geçirebilecekler. 2035 yılında yapılacak bir incelemede, **2038 yılından itibaren Hub zorunlu** hale geldiğinde bu imkanın tüm tacirleri kapsayacak şekilde genişletilip genişletilemeyeceği değerlendirilecektir.

Önerilen yeni sistem, gümrük yetkililerine AB'ye giren malların tedarik zincirleri ve üretim süreçlerini görebilmelerine imkan sağlayacaktır. Tüm Üye Devletler gerçek zamanlı verilere erişebilecek ve risklere daha hızlı, tutarlı ve etkili bir şekilde yanıt vermek için bilgileri bir araya getirebilecektir.

Yapay zeka, verileri analiz etmek ve izlemek ve mallar daha AB'ye doğru yolculuğuna başlamadan önce sorunları tahmin etmek için kullanılacaktır. Bu sayede AB gümrük yetkilileri çabalarını ve kaynaklarını en çok ihtiyaç duyulan yerlere odaklayabilecek. Güvensiz ya da yasadışı malların Birliğe girişini engellemek, iklim değişikliği, ormansızlaşma, zorla çalıştırma gibi ortak AB değerlerine aykırı bazı malları yasaklayan ve sayıları giderek artan AB yasalarını daha etkin olarak uygulayabilecek. Ayrıca harç ve vergilerin düzgün bir şekilde toplanmasına da yardımcı olacaktır.

Reform, mevcut gümrük sisteminden farklı olarak online platformları, AB'ye online olarak satılan malların tüm gümrük yükümlülüklerine uymasını sağlamada kilit aktörler haline getirecektir. Sorumluluğu bireysel tüketici ve taşıyıcılara yükleyen mevcut yapı değiştirilerek platformlar, gümrük vergilerinin ve KDV'nin satın alma sırasında ödenmesini

sağlamaktan sorumlu olacak, böylece tüketiciler artık paket geldiğinde gizli ücretlerle veya beklenmedik evrak işleriyle karşılaşmayacak.

Reform aynı zamanda, dolandırıcılar tarafından yoğun bir şekilde istismar edilen 150 Avro'nun altındaki malların gümrük vergisinden muaf tutulduğu mevcut eşiği de kaldırmaktadır. AB'ye giren bu tür paketlerin %65 kadarı, ithalatta gümrük vergilerinden kaçınmak için şu anda değerinin altında satılmaktadır.

Reform ayrıca AB dışından satın alınan en yaygın düşük değerli mallar için gümrük vergisi hesaplamasını basitleştirerek binlerce olası gümrük vergisi kategorisini sadece dörde indiriyor. Bu sayede küçük paketler için gümrük vergilerinin hesaplanması çok daha kolay hale gelecek ve hem platformların hem de gümrük makamlarının her yıl AB'ye giren bir milyar e-ticaret alışverişini daha iyi yönetmesine yardımcı olacaktır. Bu sayede 1 milyar Avro tutarında ek gümrük geliri bekleniyor.

AB PVC'de Kurşun Kullanımını Yasaklıyor

Komisyon **4 Mayıs 2023** tarihinde ithalat da dahil olmak üzere polivinil klorür (PVC) ürünlerinde kurşun kullanımını ve piyasaya sürülmesini yasaklayarak insanları ve çevreyi kurşunun toksik etkilerinden korumaya yönelik tedbirleri kabul etti. Kurşun bileşikleri PVC'de esas olarak inşaat sektöründe, örneğin pencere profilleri, borular ve tüpler ile teller ve kablolarda kullanılmaktadır.

AB'nin kimyasal mevzuatı REACH çerçevesinde kabul edilen kısıtlamanın, başta çocuklar olmak üzere insanların sağlığına fayda sağlayarak yılda 8.4 tona kadar kurşun emisyonunu önlemesi bekleniyor. Ayrıca, 2015 yılından bu yana kurşun içermeyen AB'de üretilen PVC ürünler ile kurşunun hala mevcut olabileceği ithal ürünler arasında eşit bir oyun alanı yaratacaktır. Ancak geri dönüştürülmüş sert PVC içeren ürünler, geri dönüşümü teşvik etmek ve her yıl 1,5 milyon ton CO2 emisyonu tasarrufu sağlamak için belirli bir süre boyunca satılabilecek ve kullanılabilir.

Komisyon, Sürdürülebilirlik için Kimyasal Strateji ve Avrupa Yeşil Anlaşması'nın hedefleri doğrultusunda, çevresel ve insanların kurşuna maruz kalmasını sınırlandırmanın yolları üzerinde Avrupa Kimyasallar Ajansı ile birlikte çalışmaya devam edecek.

Kaynak: EU

İspanya Extremadura Bölgesinde Kiraz'da Milyon Avroluk Kayıp

Extremadura'daki Tarım Birlikleri, son haftalarda bölgeyi etkisi altına alan şiddetli yağışların neredeyse tamamı hasat edilmemiş kiraz bahçelerinde yol açtığı büyük hasar nedeniyle kiraz üreticilerinin "felaket bir durumla" karşı karşıya olduğu ve milyonlarca avroluk kayıp oluşabileceği konusunda uyarıda bulundu. Henüz resmi bir hasar tahmini açıklanmamış olsa da, sektör milyonlarca avroluk kayıpla karşı karşıya olduğu konusunda uyarıda bulundu.

Yağmurların özellikle Lapins ve California çeşitleri olmak üzere, meyveler optimum olgunlaşma dönemine ulaşırken gelmesi kabuğun çatlamasına neden oldu. Yetiştiriciler, hala hasat edilmeyi bekleyen meyvelerin yaklaşık yüzde 80'inin neredeyse tamamının etkilendiğini söyledi.

Bölgenin en büyük kiraz üreticisi olan Valle del Jerte Kooperatif Grubu, yaptığı açıklamada, normalde 300 ton olan meyve girişinin şu anda günde ancak 20 ton olduğunu belirtmiştir.

Kaynak: Fruitnet

Çin ve Brezilya Ormansızlaşmayı Körükleyen Yasadışı Ticareti Durdurmak için İşbirliği Yapacak

Brezilya ve Çin yasadışı ithalat ve ihracatın yasaklanmasına ilişkin yasalarını etkin bir şekilde uygulayarak yasadışı ağaç kesimi ve ormansızlaşmanın ortadan kaldırılmasını desteklemek için işbirliği yapacak. Bu kapsamda tedarik zincirinde ormansızlaşmaya neden olan herhangi bir ürünün ihracatından kaçınmak için bazı ortak izlenebilirlik stratejileri uygulanacak. Brezilya'da Amazon Watch isimli STK tarafından 2019 yılında yayınlanan bir rapor, Amazon'da çevre suçu işlemekle suçlanan şirketlerin ürünlerini uluslararası pazara, özellikle de Brezilya'nın üç ana ticaret ortağı olan Çin, AB ve ABD'ye ihraç edebildiklerini göstermişti.

Çin, Brezilya'nın en büyük ticaret ortağı ve soya ve ham petrol gibi emtiaların önemli bir ithalatçısı. Her iki ülke de "gelişmiş izleme sağlayacak" uydu bilgileriyle işbirliği yapacaklarını ekledi. Çin ve Brezilya, ilk fırlatılışını 2001 yılında gerçekleştiren CBERS uydu programını paylaşıyor.

Lula da Silva'nın Brezilya başkanlığına gelmesiyle birlikte ülke küresel iklim eylemini etkileme çabalarına yeniden başladı. Da Silva ayrıca Jair Bolsonaro'nun son hükümeti döneminde zaman zaman gerginleşen Çin ile daha yakın bir ilişki kurdu.

Her iki ülke de Çevre ve İklim Değişikliği Alt Komitesi kurulması ve Brezilya'nın Cop30 adaylığının desteklenmesi konusunda anlaştı. Ocak ayında Da Silva, BM iklim görüşmelerine Amazon bölgesinin ikinci büyük şehri olan Belem'de ev sahipliği yapma arzusunu dile getirmişti.

Kaynak: Climatechangenews

Avrupa Komisyonu Hydro'nun Alumetal'i Satın Almasını Onayladı

Avrupa Komisyonu, Alumetal'in Norsk Hydro tarafından satın alınma teklifini AB Birleşme Yönetmeliği uyarınca koşulsuz olarak onayladı. Komisyon, birleşmenin özellikle yeşil alüminyum döküm alaşımları için Avrupa Ekonomik Alanı'nda ('EEA') rekabet endişesi yaratmayacağı sonucuna vardı. Her iki şirket de, özellikle otomotiv endüstrisi tarafından otomobil parçalarının dökümünde kullanılan yarı mamul bir alüminyum ürünü olan alüminyum döküm alaşımlarının Avrupa'daki başlıca üreticileridir. Alumetal bunları geri dönüştürülmüş malzemedan üretirken, Norsk Hydro geri dönüştürülmemiş malzeme kullanıyor ve üretimi için yenilenebilir enerjiye güveniyor. Alumetal ayrıca alüminyum dökümhane alaşımları gibi dökümhane ürünleri üretmek için kullanılan master alüminyum alaşımları da üretmektedir.

Yeşil alüminyum, otomotiv endüstrisi de dahil olmak üzere endüstriyel süreçleri karbonsuzlaştırmak için önemli bir kaldıraçtır. Yeşil dönüşüme giden yolu açmaktadır.

Kaynak: EU

Geleneksel El Sanatları ve Sanayi Ürünlerinde Coğrafi İşaret

Avrupa Komisyonu, Avrupa Parlamentosu ve Konsey tarafından, kendi bölgelerindeki geleneksel becerilerin orijinalliği ve özgünlüğüne dayanan zanaat ve sanayi ürünlerinin fikri mülkiyetinin korunmasına yönelik yeni bir Tüzük üzerinde varılan geçici siyasi anlaşmaya olumlu bakmaktadır.

Tüzük cam, tekstil, porselen, çatal-bıçak, çömlek, guguklu saat, müzik aletleri ve mobilya gibi ürünleri kapsayacaktır. Bu yeni coğrafi işaret koruma programından yararlanabilecek ürünlere örnek olarak Murano camı, Donegal tüviti, Porcelain de Limoges, Solingen çatal bıçak takımı, cuchillos de Albacete, Boleslawiec çömlekleri vb. verilebilir.

Bu tür ürünler AB ve bazen de dünya çapında bir üne ve itibara sahip olsa da, üreticiler şimdiye kadar ürünlerin menşei ile itibarları ve kaliteleri arasındaki bağlantıyı tanıyan ve koruyan bir AB programından yoksundu.

Yeni Tüzük AB üreticilerinin zanaat ve sanayi ürünleri ve geleneksel bilgi birikimlerini korumalarını sağlayacaktır. Ayrıca geleneksel zanaat ve sanayi ürünlerinin, tarımsal alanda halihazırda var olan koruma altındaki coğrafi işaretlerle eşit düzeye getirilmesini sağlayacaktır.

Kaynak: EU

Üçüncü Ülkelerde Fikri Mülkiyet Hakları / Türkiye

Avrupa Komisyonu, üçüncü ülkelerde Fikri Mülkiyet Haklarının (FMH) Korunması ve Uygulanmasına ilişkin iki yılda bir hazırladığı Raporu yayınlamıştır. Raporda fikri mülkiyet haklarının korunması ve uygulanmasında büyük endişe kaynağı oluşturan 'öncelikli ülkeler' tanımlanmaktadır. AB Komisyonu, dünya çapında fikri mülkiyet haklarının korunması ve uygulanmasını iyileştirmek amacıyla bu ülkelerdeki belirli endişe alanlarına odaklanacaklarını belirtmektedir. Bu son raporda Çin AB için en öncelikli ülke, Hindistan ve Türkiye 2. öncelikli ülke ve Arjantin, Brezilya, Ekvator, Endonezya, Malezya, Nijerya, Suudi Arabistan ve Tayland ise 3. öncelikli ülke olmaya devam etmiştir.

Dünya genelinde fikri mülkiyet sistemleri yetersiz kaldığında, taklit ve telif hakkı ihlalleri ekonomiye zarar vermekte ve vatandaşları güvensiz ürünlere maruz bırakabilmektedir. Dolayısıyla güçlü bir fikri mülkiyet sistemi ile inovasyon desteklenerek AB'nin rekabet gücü ve stratejik çıkarlarının korunması amaçlanmaktadır.

Rapor ayrıca hak sahiplerinin, özellikle de AB'deki küçük ve orta ölçekli işletmelerin, öncelikli ülkelerde ticari faaliyetlerde bulunurken fikri mülkiyet haklarına yönelik potansiyel riskler konusunda farkındalık kazanmalarını sağlamaktadır.

Kaynak: EU

Enerji Yoğun Sektörler için Beceri Ortaklığı

AB Komisyonunun desteği ile endüstri ortakları, araştırma kuruluşları, sosyal ortaklar ve eğitim ve öğretim kuruluşları, enerji yoğun endüstriler (EII) için büyük ölçekli bir beceri ortaklığı kurmuştur.

Bu ortaklığın amacı, beceri ihtiyaçlarını belirlemek ve EII işgücünün enerji yoğun endüstrilerin yeşil ve dijital geçişte lider kalması için doğru becerilere sahip olmasını sağlamak üzere uygun müfredat ve eğitim programları geliştirmektir. Ayrıca çalışanların işe alınmasını ve becerilerinin artırılmasını da teşvik edecektir. EII'ler şu anda Avrupa imalatının %20'sinden fazlasını oluşturmakta ve Avrupa'da 7 milyondan fazla kişiye istihdam sağlamaktadır.

İç Pazardan sorumlu Komisyon Üyesi Thierry Breton şunları söylemiştir: Enerji yoğun endüstriler AB'nin yeşil ve dijital dönüşümü için elzemdir. Rüzgar türbinleri için çelik, elektrikli arabalar için alüminyum, yarı iletkenler için kimyasallar sağlarlar. Enerji yoğun sektörlerin rekabet edebilirliğini ve ikiz geçişini sağlamak, yüksek nitelikli ve uzmanlaşmış bir işgücü gerektirir. Bu yeni büyük ölçekli beceri ortaklığı, her bir sanayi ekosisteminde gerekli eğitim ve beceri programlarının oluşturulması için ilgili ortaklar arasındaki başarılı işbirliğinin en son örneğidir.

Kaynak: EU

Avrupa Siber Güvenlik Yetkinlik Merkezi

Siber güvenlik alanında inovasyon ve sanayi politikasını desteklemenin yanı sıra AB siber güvenlik projelerini geliştirmeyi ve koordine etmeyi amaçlayan Avrupa Siber Güvenlik Yetkinlik Merkezi, Romanya'nın Bükreş kentinde, Politeknik Üniversitesi kampüsünde yer alan yeni merkezini faaliyete geçirecek.

Merkez, mevcut uzun vadeli AB bütçesi (2021-2027) için AB siber güvenlik fonlarının yönetilmesinden, özellikle siber güvenlik çalışma programlarının uygulanmasından ve Dijital Avrupa Programı ve Horizon Europe kapsamındaki siber projelerin yönetilmesinden sorumludur.

Ayrıca, Komisyon'un Avrupa Siber Kalkanı kurulması önerisinin bir parçası olarak Güvenlik Operasyon Merkezleri projelerini yönetecek ve AB genelinde siber güvenlik inovasyonu ve rekabetçiliği için bir ekosistem oluşturmayı amaçlayan Ulusal koordinasyon merkezleri ağı ile işbirliği yapacaktır.

Kaynak: EU